Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0082

Nigerio chuntos savavališkas prezidento Mohamedo Bazoumo sulaikymas

2026 m. kovo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija „Nigerio chuntos savavališkas prezidento Mohamedo Bazoumo sulaikymas“ (2026/2642(RSP))

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi 2023 m. liepos 26 d. Nigeryje įvyko karinis perversmas, po kurio buvo panaikinta šalies konstitucinė tvarka ir sudaryta karinė chunta;

B. kadangi po perversmo valdančioji chunta sulaikė prezidentą M. Bazoumą ir jo sutuoktinę ir, pasak pranešimų, jie laikomi suimti be galimybės susitikti su advokatais ar šeimos nariais ir gauna tik ribotą medicininę priežiūrą; kadangi jau daugiau kaip metus nėra viešai skelbiamos galimos patikrinti informacijos apie jų būklę;

C. kadangi Valstybės teismas atšaukė M. Bazoumo turimą prezidento imunitetą ir valdžios institucijos pažadėjo jį patraukti baudžiamojon atsakomybėn už „valstybės išdavimą“, už kurį gali grėsti mirties bausmė;

D. kadangi chunta vykdė platesnio masto represijas, nustatydama vis didesnius apribojimus žmogaus teisių gynėjams, politinei opozicijai, pilietinei visuomenei ir žiniasklaidos laisvei; kadangi ji sustabdė konstitucijos galiojimą, sukeldama grėsmę religijos laisvei;

E. kadangi džihadistų grupuotėms vykdant mirtinus išpuolius saugumo padėtis Nigeryje ir visame Sahelyje toliau blogėja;

F. kadangi dėl prastėjančios saugumo padėties ir smarkių klimato sukrėtimų ūmiai pablogėjo humanitarinė padėtis, todėl buvo perkelta beveik milijonas asmenų, o trims milijonams reikalinga humanitarinė pagalba, kuri po masinio NVO likvidavimo ir

pagrindinių tarptautinių veikėjų išsiuntimo iš šalies buvo stipriai apribota;

G. kadangi įvykiai Nigeryje yra nerimą keliančios platesnės regioninės demokratijos ir žmogaus teisių padėties blogėjimo Sahelyje tendencijos dalis;

1. griežtai smerkia tebesitęsiantį savavališką demokratiškai išrinkto prezidento M. Bazoumo ir jo sutuoktinės bei visų kitų per perversmą sulaikytų asmenų suėmimą ir ragina nedelsiant ir besąlygiškai juos paleisti;

2. pabrėžia, kad Nigeris yra ES partneris Sahelyje įvairiose bendradarbiavimo srityse; pabrėžia, kad nuo perversmo padėtis Nigeryje pablogėjo ir padidėjo saugumo rizika, įskaitant prekybą žmonėmis bei ginklais ir neteisėtos migracijos srautus Sahelyje;

3. smerkia represijas prieš politinius veikėjus, žurnalistus ir pilietinę visuomenę ir ragina Nigerio valdžios institucijas paspartinti demokratinės tvarkos atkūrimo procesą, be kita ko, atkurti politines partijas ir surengti laisvus ir sąžiningus rinkimus;

4. pabrėžia, kad yra svarbu Nigeryje užtikrinti nuolatinį ES humanitarinės pagalbos ir pagrindinių paslaugų teikimą ir prieinamumą konflikto zonose;

5. reiškia didelį susirūpinimą dėl Nigerio paskelbto ketinimo pasitraukti iš Tarptautinio baudžiamojo teismo; primygtinai ragina Nigerio valdžios institucijas paisyti tarptautinės teisės;

6. reiškia didelį susirūpinimą dėl blogėjančios saugumo ir humanitarinės padėties Sahelyje ir pabrėžia, kad sprendžiant nesaugumo problemą ir apsaugant civilius gyventojus esminę reikšmę turi demokratinis teisėtumas, atskaitingas valdymas ir pagarba žmogaus teisėms;

7. ragina Komisijos Pirmininkės pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybes nares, Afrikos Sąjungą ir tarptautinę bendruomenę intensyvinti diplomatines pastangas, kad prezidentas M. Bazoum būtų paleistas į laisvę;

8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, Komisijos Pirmininkės pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Afrikos Sąjungai, Vakarų Afrikos valstybių ekonominei bendrijai (ECOWAS), Nigerio valdžios institucijoms ir Sahelio valstybių aljansui.